

Δευτερολογία Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης και ΥΠΕΞ, Ευάγγελου Βενιζέλου, στη συζήτηση σχετικά με την Τραπεζική Ένωση, στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Στρασβούργο, 15.04.2014)

«Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές, επειδή έτυχε να ασκώ τα καθήκοντα του ΥπΟικ στην Ελλάδα την πιο δύσκολη στιγμή της δημοσιονομικής κρίσης, τη στιγμή που η δημοσιονομική κρίση μετατρέπεται και σε κρίση του τραπεζικού συστήματος, λόγω και της ανάγκης δραστικής μείωσης του ελληνικού δημοσίου χρέους, μπορώ μέσα από τα βιώματα και την εμπειρία μου να σας διαβεβαιώσω ότι αυτό που γίνεται σήμερα, η απόφαση που θα λάβετε σε σχέση με την Τραπεζική Ένωση, σε σχέση με τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, είναι μια πολύ σημαντική πράξη. Τολμώ να πω μια ιστορική πράξη γιατί σπάμε τον δεσμό ανάμεσα στο ενδεχόμενο η δημοσιονομική κρίση να μετατρέπεται σε χρηματοοικονομική και χρηματοπιστωτική, και το αντίστροφο. Αυτόν τον φαύλο κύκλο δεν πρέπει να τον ξαναζήσουμε.

Η προσπάθεια να συμπληρωθούν τα θεμελιώδη και γενετικά κενά της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, είναι δύσκολη. Η ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης απαιτεί ακόμη πολλές προσπάθειες και συμφωνώ με όσους από τους αξιότιμους βουλευτές τόνισαν προηγουμένως ότι δεν αρκεί να έχουμε έναν Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας, δεν αρκεί να έχουμε έναν Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης -με όσα προβλήματα και ατέλειες έχει- χρειαζόμαστε και έναν πραγματικά Ενιαίο Μηχανισμό Προστασίας Καταθέσεων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο που θα ξεπερνά τους στόχους της Οδηγίας, που είναι στόχοι εναρμόνισης των εθνικών συστημάτων εγγύησης.

Αυτό που γίνεται σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό είναι μια προσπάθεια να ξεπεραστούν, να αρθούν πολύ σημαντικές εσωτερικές ανισότητες μεταξύ των κρατών-μελών, διαρθρωτικές ανισότητες της Ενιαίας Αγοράς στον χρηματοοικονομικό τομέα. Η πιο σημαντική, κατά τη γνώμη μου, ανισότητα στην ευρωπαϊκή τραπεζική αγορά είναι η ανισότητα των επιτοκίων γιατί αυτή αναπαράγει βαθιές αναπτυξιακές ανισότητες μεταξύ των κρατών-μελών. Όταν μια ελληνική μικρή ή μεσαία επιχείρηση δανείζεται χρήμα από τις τράπεζες με επιτόκιο 6% ή 7% ακριβότερο απ' ό,τι δανείζεται μια γερμανική επιχείρηση, αναπαράγεται μια εσωτερική αναπτυξιακή και κοινωνική ανισότητα. Αυτό οφείλεται σε πολύ μεγάλο βαθμό και στο γεγονός ότι δεν υπάρχει μια Τραπεζική Ένωση.

Μια άλλη πολύ σημαντική ανισότητα που αντιμετωπίζουμε ακόμη στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες, είναι η απόσυρση καταθέσεων για να μεταφερθούν σε άλλη χώρα. Όχι γιατί υπάρχει καλύτερο επιτόκιο –μπορεί το επιτόκιο να είναι μικρότερο- αλλά γιατί υπάρχει βαθύτερο αίσθημα ασφάλειας. Και αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία. Γι αυτό χρειαζόμαστε και τον τρίτο πυλώνα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Εγγύησης Καταθέσεων. Για να ξεπεραστούν οριστικά αυτές οι δύο πολύ σημαντικές ανισότητες.

Υπάρχει, όμως, ένα πολύ μεγάλο ερώτημα λίγες μέρες πριν από τις ευρωπαϊκές εκλογές, τώρα που πρέπει όλοι να διατυπώσουμε την ολοκληρωμένη πρότασή μας για το μέλλον της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης απευθυνόμενοι σε πολίτες, απευθυνόμενοι σε νέους ευρωπαίους πολίτες που είναι άνεργοι. Το ερώτημα είναι: Γιατί τους ενδιαφέρει αυτό που γίνεται στην Τραπεζική Ένωση; Γιατί είναι σημαντικό γι αυτούς να υπάρχει Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας και Ενιαίος Μηχανισμός Εγγύησης Καταθέσεων; Πρέπει να τους εξηγήσουμε ότι αυτές είναι

προκαταρκτικές προϋποθέσεις για να στηριχθεί με πιο υγιή και ανταγωνιστικό τρόπο η ευρωπαϊκή πραγματική οικονομία. Για να ενισχυθούν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, με ίσους όρους, με υγιή τρόπο, με επιτόκια τα οποία είναι πραγματικά ανταγωνιστικά.

Έτσι αντιμετωπίζουμε το μεγάλο ζητούμενο που είναι η ανάπτυξη, και τελικά η δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Έτσι χτυπάμε το πρόβλημα της ανεργίας, και, ιδίως, της ανεργίας των νέων, στην καρδιά του. Άρα αυτό που γίνεται σε σχέση με την Τραπεζική Ένωση δεν αφορά τράπεζες, τραπεζίτες, υβριδικά προϊόντα, μετόχους, χρηματοοικονομικά παιχνίδια. Αφορά και αυτό βεβαίως. Αφορά και αυτή τη σφαίρα, τη χρηματοοικονομική σφαίρα. Αφορά, όμως, εντέλει και κυρίως, τη σφαίρα της πραγματικής οικονομίας, εκεί που πονά η Ευρώπη, εκεί που εκφράζει την αγωνία του ο κάθε ευρωπαίος πολίτης, και, ιδίως, αυτός που ζει σε κατάσταση ανεργίας ή οριακά σε κατάσταση πολύ κοντά στην φτώχεια.

Έχει λοιπόν πολύ μεγάλη σημασία να μιλήσουμε και για όλα όσα πρέπει να γίνουν. Συμφωνώ με τον Επίτροπο, τον κ. Barnier, τον οποίο κι εγώ τιμώ και επαινώ για την δουλειά του, την εμμονή του, τον σταθερό προσανατολισμό του, πως πρέπει να κάνουμε και άλλα βήματα.

Σημειώνω ως πολύ σημαντικό βήμα τον απόλυτο διαχωρισμό επενδυτικών και εμπορικών τραπεζών. Ως στοιχείο διαφάνειας. Έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία να πούμε ποια είναι η αλήθεια σε σχέση με τους στόχους μας στην Τραπεζική Ένωση. Προφανώς και θέλουμε να ελέγξουμε την ποιότητα των χαρτοφυλακίων των τραπεζών, και των επενδυτικών και των εμπορικών. Προφανώς και θέλουμε να ελέγξουμε τα κριτήρια και την ποιότητα των δανειοδοτήσεων, των χορηγήσεων δανείων εκ μέρους των τραπεζών.

Αυτοί οι έλεγχοι, μέσα από τον Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας, τελικά βοηθούν στην ανάπτυξη, βοηθούν στην υγιή ανταγωνιστικότητα, βοηθούν στις επενδύσεις, βοηθούν τελικά στην αντιμετώπιση του μεγάλου προβλήματος της ανεργίας. Γιατί πίσω από όλα αυτά υπήρχε η σκέψη πως η χρηματοοικονομική σφαίρα έχει οριστικά αποχωριστεί από την πραγματική οικονομία, αυτοτροφοδοτείται, πως αποκομίζει εύκολα κέρδη μέσα από χρηματοοικονομικά παιχνίδια κι αυτό μπορεί να είναι μια ιστορία χωρίς τέλος: Ότι έτσι μπορούμε να πηγαίνουμε, να πορευόμαστε προς το μέλλον, χωρίς κανέναν κίνδυνο, σωρεύοντας υπερκέρδη. Ε, αυτό δεν οδηγεί πουθενά. Απεδείχθη ότι δεν οδηγεί πουθενά.

Και πρέπει να πω και κάτι άλλο. Ο έλεγχος της ποιότητας των χαρτοφυλακίων των τραπεζών των 130 ευρωπαϊκών συστημικών τραπεζών, οδηγεί και σε μία έμμεση αξιολόγηση των κρατικών ομολόγων, άρα μας φέρνει αντιμέτωπους και με το ζήτημα του ευρωπαϊκού δημοσίου χρέους, γιατί φυσικά η διαχείριση του ευρωπαϊκού δημοσίου χρέους, του δημοσίου χρέους των κρατών-μελών, δεν μπορεί να γίνει μόνο από τα κράτη ή την ΕΚΤ ή τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας.

Χρειαζόμαστε το ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, αλλά χρειαζόμαστε ένα ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, που είναι βέβαιο πως μετέχοντας στην αγορά κρατικών ομολόγων στην Ευρώπη, αποκτά και διατηρεί ένα υγιές χαρτοφυλάκιο, το οποίο με τη σειρά του βοηθάει τις πραγματικές οικονομίες των κρατών-μελών. Έτσι μπορούμε να περάσουμε από την εμπειρία του φαύλου κύκλου σε έναν κύκλο εξυγίανσης, ο οποίος είναι πάρα πολύ σημαντικός για την προοπτική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό να απευθυνθούμε στους ευρωπαίους πολίτες, μιλώντας τους για πράγματα που μπορεί να τους αφορούν, εξηγώντας τους ότι αυτά που κάνουμε δεν είναι αφηρημένα, δεν αφορούν έναν κλειστό κόσμο των χρηματοοικονομικών συναλλαγών, αλλά αφορούν την πραγματική Ευρώπη, τις ευρωπαϊκές κοινωνίες, τους λαούς και τους πολίτες».